

CVETJE

z vertov svetega Frančiška.

XII. tečaj.

V Gorici, 1893.

VIII. zvezek.

Žalostna mati božja.

V čast britke žalosti Matere božje slavi sveta cerkev dva praznika v letu, prvega v postu v petek po tihi nedelji, drugega tretjo nedeljo v septembru. Oba ta dneva imata namen, povspeševati češčenje žalostne Matere božje in pomagati vernim k obilnemu blagoslovu, ki je v zvezi s tim češčenjem. Pervi praznik, v štiridesetdanskem postu, so vpeljali na cerkvenem zboru v Koloniji leta 1413 v zadoščenje za hudobije, ki so jih napravili husiti, ker so skrunili in pokončavali svete podobe, posebno slike žalostne Matere božje. Benedikt XIII. je leta 1727 zapovedal ta praznik za celo cerkev.

V drugič se obhaja spomin žalostne Matere božje v mescu septembru pod imenom: Mati božja sedem žalosti. Vpeljali so ga redovniki serviti ali služabniki Marijini imenovani. Združili so vse Marijino terpljenje v sedem členkov in vstanovili bratovščino v premišljevanje teh sedmerih žalostnih skrivnosti. Sveti Alfons Ligvori našteva teh-le sedem žalosti Marijinih: 1. prerokovanje Simeonovo; 2. beg v Egipet; 3. Jezus se zgubi v tempeljni; 4. Jezus, s križem obložen, sreča svojo mater; 5. smert Jezusova; 6. Jezusu prebodejo sè sulico serce; 7. pogreb

Jezusov. Papež Benedikt XIV. pa meni, da se zato pravi sedem žalosti, ker je bilo svetih mož, ki so ustanovili red servitov, sedem. Zopet drugi mislijo, da je odtod ime „sedem žalosti Marije“, ker je bilo zadnjih besed njenega sinu Jezusa na križu sedem. Slednjič terdijo tudi nekateri, da je število sedem sveto število, ki se nahaja v mnogih skrivnostih, zato tudi tukaj.

Bodi tu še to opomnjeno, da so cerkveni redovi silno veliko pripomogli k češčenju Matere božje posebno s tem, da so vpeljali nove pobožnosti, bratovščine in praznike Marijine. Pobožnost svetega rožnega venca so začeli dominikani, škapulirsko bratovščino so vpeljali karmeliti, praznik zaroke Matere božje (23. januarja) frančiškani, praznik Marije, rešnice jetnikov ali vsmiljene Matere božje je začel „red Marijin za rešitev jetnikov“, razne Marijine družbe prav posebno razširjajo jezuiti.

Ker se dvakrat praznuje v letu spomin žalostne Matere božje, zato je kerščanska vmetnost vpeljala tudi dvojne podobe te skrivnosti: „Marija, stoječa pod križem, z mečem prebodena“ in „Marija z mertvim Jezusom v naročji“. Že v starih časih so prav posebno častili Mater Božjo sedem žalosti. Kar je imela terpeti sveta Devica pod križem stoje, to nam ginljivo opeva ena najlepših cerkvenih pesem, ki je nastala v 13. stoletju, zložil jo je frančiškan bl. Jakobon Todijski, namreč „Žalostna je mati stala“. Podob se vidi mnogo, kjer stoji Marija pod križem, z mečem v persih, po prerokovanju starega Simeona (Luk. 2. 35). Krona, ki jo ima na starih podobah na glavi, pomeni, da je ona „kraljica marternikov.“ Tudi romarskih cerkev je mnogo posvečenih žalostni Materi božji, ali pa kapelic in znamenj ob cestah. Po nekaterih krajih, posebno na Španskem, dajejo tudi deklicam po tej skrivnosti kerstno ime Dolores; njih god je na praznik žalostne Matere božje. Tudi imena družih praznikov Marijinih se dajejo pri kerstu na Laškem in Španskem, n. p. Anuncijata (Oznanjenje), Asunta (Vnebovzetje), Karmen (Karmeljska).

Celi mesec september je posvečen češčenju žalostne Matere božje, kaker majnik nebeški kraljici. Sveti oče Pij IX. so vsakemu, ki ta mesec skesano in pobožno opravi vsaki dan kako malo molitvico ali pobožnost v čast Matere božje sedem žalosti, podelili za sleherni dan v mesecu 300 dni odpustkov.

Štiri velike milosti je razodela Marija sama sveti Elizabeti Ogerski za vse, ki časte njeno terpljenje, in te so: pred smertjo milost popolnoma kesanja in spokornosti; pomoč božjo v vseh

skušnjavah, posebno na smertno uro; večo pobožnost do terpljenja Jezusovega in večje plačilo v nebesih; in slednjič milost, da boš na sodnji dan popolnoma izroččen Materi vsmiljenja.

Kedo bi si toraj ne prizadeval, častiti posebno prihodnji mesec kraljico marternikov! Če je Marija naša terpeča mati, smo mi njeni terpeči otroci. Bodimo pa tudi poterpežljivi otroci! Poglejmo jo v terpljenju. Ne odpre ust, da bi tožila; vsa je vdana v voljo božjo, če ji tudi sè silo jemljo, kar ji je najdražjega na svetu. Položimo tudi mi v dar vse svoje terpljenje na oltar zedinjenih serc matere in sinu, Jezusa in Marije!

E.

Življenje sv. Paškálja Bajlona.

(P. F. H.)

15. poglavje.

O čeznatornih darovih sv. Paškálja.

Bog je svojega zvestega služabnika Paškálja obdaroval tudi s čeznatornimi darovi in milostmi. Tako mu je dal dar spoznanja človeških serc. To nam spričujejo razni dogodki, katerih nekaj hočemo tu navesti.

Neki mož je imel pregrešno znanje z neko drugo zakonsko ženo. To zvejo njeni stariši in njen mož. Sklenejo ga po noči počakati in vmoriti, ko bo k ženi prišel. Pa glej božje vsmiljenje! Ko je ta mož vže na poti, sliši za seboj zvonček, ki mu je vedno sledil. To ga toliko zaderži, da to noč ni šel v hišo k omenjeni ženski, kjer ga je čakala gotova smert. Drugo jutro pride ta mož v samostan, kjer je bil Paškálj vratar. Ko ga svetnik zagleda, ga precej ogovori ter mu reče: „Imam z vami o neki važni zadevi govoriti. Pazite in varujte se! Današnja noč je bila tako nevarna za vas, kaker še nobena ne v vašem življenji.“ Mož se temu govorjenju začudi in vpraša svetnika: „Zakaj?“ Svetnik mu zdaj vse pove in razodene njegov slabi namen, od keterega ga je odvernili le zvonček, ki ga je po noči slišal. Pove mu tudi, da so ga čakali, in bi bili njega in prešušnico vmorili, ke bi bil v hišo prišel. Tudi še več drugih skrivnosti njegovega

serca mu razodene. Ko mož to sliši, se zelo začudi, kako da svetnik to ve. Stopi mu pred oči njegovo dotedanje pregrešno življenje, terdno sklene poboljšati svoje življenje in delati resnično pokoro. In ostal je tudi mož beseda. Pozneje je večkrat jokaje pripovedoval drugim ta dogodek.

Neka žena, Izabela po imenu, je storila terden sklep, da redivnikom in vbozim ne bo nigdar več nič dobrega storila. Kaj je bil temu vzrok, nam ni znano. Mislila je, da je njen sklep tako terden, da je ves svet ne bo pregovoril. Sv. Paškalj po božjem razodevenji spozna ta njen sklep in pride kaker po naključji k tej ženi ter jej reče: „Žena, obljubite mi, da ne boste pretergali ljubezni in vsmiljenja do nas vbozih.“ Žena se začudi, da Paškalj ve za njene misli; opusti svoj nekerščanski sklep ter je ostala, kaker je bila, velika dobrotnica vbozim.

Brat Janez Olarte je imel ko novinec jako zmedeno vest in neko notranjo slepoto duha. Te dušne bolezni ga ni mogel ozdraviti niti predstojnik novincev niti učeni p. Emanuelj Roderiges. Ko pride ta novinec enkrat h bratu Paškalju, ta precej spozna dušni stan novinca in mu pove tudi vzrok njegove otožnosti in zmedenosti. Na to je neka notranja luč prešinila njegovo dušo, da je imel zanaprej mirno vest in so mu zginile vse dvojbe.

Enkrat je Paškalj spremljal nekega patra iz samostana, ki je šel pridigovat v bližnje mesto. Mej potjo se vstavita pri nekem dobrotniku samostana. Paškalj precej spozna njegov žalostni dušni stan, zato ga začne opominjati, naj opravi spoved in očisti svojo vest, ker ima priliko. Mož se nekoliko časa obotavlja, češ, da bo prihodnjo nedeljo šel v samostan in tam opravil spoved. Paškalj pa mu prigovarja toliko časa, da mu ta obljubi se spovedati, in res prosi mašnika, naj ga spove. Ker ga pa ta ni hotel spovedati, boječ se, da je ta spoved le bolj prisiljena in mu ne bo šla prav od serca, mu reče mož: „Ne, častiti pater, prostovoljno prosim, da bi me spovedali; očitno spoznam, da je Bog bratu Paškalju razodel stan moje vesti.“

Nekega samostanskega brata je hudobni duh zapeljeval, da je svoje telo preostro in brez mere pokoril. Vsako noč se je dolgo do kervi bičal. Zavoljo hudih bolečin po dnevi ni bil sposoben za nobeno delo, niti za molitev in premišljevanje. Nihče ga ni mogel od tega odverniti. Brat Paškalj spozna to zvijačo hudobnega duha, gre k njemu in mu prav jasno razloži, da ga

hudobni duh le zato napeljuje k tako nevsmiljenemu ravnanju do samega sebe, da je potem nezmožen za duhovne vaje; naj torej opusti to nespametno ostrost in ohrani pravo mero pri vseh svojih spokornih delih. Brat sluša modri svet božjega služabnika in je bil rešen te zvite in nevarne skušnjave hudobnega duha.

Bog je obdaroval svojega zvestega služabnika tudi z darom preruškega duha. Naj navedemo nekaj takih zgledov.

Katarina Torelija iz Vilje reale je imela hudo in nevarno bolezen. Vsi so obupali, da bi še kedaj ozdravela. Paškaly pa jo potolaži in jej reče, da jej bo Bog v kratkem dal zopet ljubo zdravje; vendar pa naj se poprej spove in prejme sv. obhajilo. Gospa stori, kaker jej je rekel svetnik, in v tem trenutku je bila popolnoma zdrava.

Ravno tako je Paškaly bratu te gospe naprej povedal, da bo drugo jutro popolnoma ozdravel. Kaker je bil svetnik rekel, tako se je tudi zgodilo.

Bolnega fajmoštra v Vilji reali je Paškaly opomnil, naj se da previditi sè sv. zakramenti za vmirajoče, ker bo v malo urah vmeri. Mašnik stori, kaker mu je svetoval svetnik, in res kmalu potem izdihne svojo dušo.

P. Peter Kabrelas, ki je bil pridigar v Viljireali, nevarno zboli. V tej bolezni prosi našega svetnika, naj zanj Boga prosi. Paškaly mu reče: „Kaj bi tudi pomagalo, če to storim?“ Po takem govorjenji ni bolnik upal nič kaj dobrega. Zato prosi Paškalyja v pričo gvardijana naj mu pove, če bo moral v tej bolezni vmreti. Paškaly se obotavlja toliko časa, dokler mu gvardijan ne zapove. Potem pa reče pridigarju: „Imejte poterpljenje! Božja volja je, da ne boste šli več na pridižnico. Še bote živeli nekaj mesecev, vendar pa bote morali zavoljo te bolezni vmreti.“ Bolnik se zahvali Paškalyju za to. Pozneje so ga poslali v Valencijo, kjer je tudi čez nekaj mesecev srečno v Gospodu zaspal, kaker mu je bil Paškaly naprej povedal.

P. gvardijan samostana v Viljireali je moral iti v Valencijo na kapitelj. Pred odhodom se poslovil tudi od Paškalyja in se mu priporoči v molitev, kaker tudi ta predstojniku, naj se ga spominja pri sv. maši. Za slovo mu reče brat Paškaly: „Idite z Bogom! Nazaj se vrneta kot definitor in magister novincev, p. Janez Himénes postane pa provincijalj.“ Te besede so se predstojniku čudne zdele, ker na to še mislil ni. Vendar se je tako zgodilo.

V mestu Viljeni je živel lekarnik, ki je bil velik dobrotnik redovnikov in jim je razen družih dobrot tudi vsa zdravila dajal

zastonj. Enkrat so bratje hvalili tega moža Paškalju. Ta pa jim reče na to: „Bog bo temu gospodu njegovo ljubezen in vsmiljenje obilno povernil. Dobil bo sinu, ki postane pobožen redovnik.“ — Lekarnik res dobi sina, ki je stopil, ko je odrasel, v red sv. Frančiška, in dobil ime br. Gašper. Mnogo let je v redu prav pobožno in spokorno živel in vmerl v slovesu svetosti.

Sv. Paškalj je bil mej svetom le priprost pastir, ki ni hodil nigdar v šolo, v redu pa lajik, ki se tudi ni pečal z učenjem. Vender si je v šoli molitve in premišljevanja pridobil veliko učenost, ker je prejel od Boga tudi dar modrosti in učenosti, kaker terdijo mnogi učeni in modri možje, ki so ž njim občevali. Mej drugimi se je p. Emanuelj Roderiges, ki je spisal več učenih bukev, pogostokrat pogovarjal s Paškaljem o skrivnosti presv. Trojice, o včlovečenji božje Besede in o drugih težkih bogoslovskih naukih. Na vsa taka vprašanja je Paškalj odgovarjal tako bistroumno in učeno, da je pater očitno spoznal, da je učenost in vednost br. Paškalja čeznatorna, od Boga mu vlita. Če tudi je bil jako učen mož, je rekel vender, da je v primeri sè sv. br. Paškaljem le neveden učenec.

To poterjujete in spričujete tudi dve učeni knjigi, kateri je spisal naš božji služabnik. V njih razlaga prav jasno in umevno najtežja vprašanja o skrivnostih sv. vere, kaker kak učen bogoslovec. Tudi učeni in spretni bogoslovci so se čudili njegovi globoki učenosti. Ko je enkrat videl učeni nadškof valenški in patrijarh antijohijski, Janez Ribera, eno teh knjig, je hotel osebno poznati pisavca in ž njim govoriti. Od tega časa je nadškof zelo spoštoval in ljubil božjega služabnika. In to spoštovanje mu je ohranil tudi po smerti. Ko je namreč Paškalj vmerl, je prosil pobožni nadškof p. provincijalja Janeza Himénesa, naj mu da v spomin kak košček obleke br. Paškalja. Ko jo je dobil, jo poljubi spoštljivo in obesi na vrat ter reče: „P. provincijalj, kaj nam je početi? Ti priprosti možje nam izvijajo iz rok nebesa. Sežgimo svoje bukve.“ — Provincijalj mu odgovori: „Tega niso krive naše bukve, ampak naša ošabnost in napuhnjenost. To je treba sežgati.“

Ko je sv. Paškalj bival v samostanu v Jumili, zapovedal mu je predstojnik, naj na božični dan pridiguje bratom. Paškalj sluša in govori bratom tako ljubeznjivo in spodbudljivo o božjem včlovečenji in Jezusovem rojstvu, da so se mu vsi čudili. Tudi so segale njegove besede globoko v serce vsem bratom, ki so ga slišali.

Keder koli je Paškalkj govoril o Bogu in božjih rečeh, je bil tako ljubeznjivih, ginljivih in prepričevalnih besed, da se je moral vsaki čuditi. Ko je svaril grešnike, pa so bile njegove besede kaker mogočen grom. To je skusil Martin Krespo, meščan in Monforta, ki je v svojem sercu dolgo časa gojil smertno sovraštvo do tistih, ki so mu bili očeta vmorili. Misli je vedno le, kako bi se zmeščeval nad njimi in jih pomoril. Razni dušni pastirji in drugi ljudje so ga obiskovali in opominjali, naj odpusti iz ljubezni do Jezusa, ki je na križu tudi odpustil svojim morilcem. Pa vse prigovarjanje je bilo zastonj. Slednjič pošljejo k njemu božjega služabnika Paškalkja, kateremu je Bog dal, da je omečil njegovo serce in mu obljubil: „Dà, brat, iz serca odpustim svojim sovražnikom iz ljubezni do Boga. V dokaz, da me je resnična volja, hočem to pismeno poterčiti.“ Tako je mož tudi storil in svojim sovražnikom iz serca odpustil. Če tudi je imel pozneje večkrat priložnost, da bi se bil zmeščeval nad morilci svojega očeta, vendar tega ni storil.

Ravno tako meščevanja željnega in terdovratnega moža je spreobernal Paškalkj v Jumili. Ondotni dušni pastir si je mnogo prizadel, da bi ga bil pripeljal na boljšo pot. Pa vse njegove besede so bile le bob v steno. Paškalkj pa ga je v enem trenotku spreobernal le s temi kratkimi besedami: „Brat, odpusti svojemu sovražniku iz ljubezni do Boga, kaker bo Bog tudi tebi odpustil.“ Te besede terdovratneža tako ganejo, da pade na kolena pred božjega služabnika in mu reče: „Dà, na vašo besedo in iz ljubezni do Boga odpustim svojemu sovražniku in se v vsem podveržem vaši volji.“

Neki novinec je hotel zapustiti samostan, češ, da postane puščavnik, ker bo mogel v puščavi bolj pobožno živeti in ostrejšo pokoro delati. Od tega ga nista mogla odverniti niti p. gvardijan niti magister novincev; zato zahteva svojo svetno obleko. Predno pa to stori, prosi še dovoljenja, da se sme posloviti od br. Paškalkja. To mu radi dovolijo. Ko je prišel novinec h bratu Paškalkju, ta precej spozna, da je to le skušnjava hudobnega duha. Sè živimi besedami opiše in dokaže novincu zvijačo peklenškega sovražnika, ki ga hoče le zapeljati. Zdaj sam spozna zvijačo, postane miren in ostane v samostanu.

To in še več je premogla beseda tega božjega služabnika v človeških sercih po moči in milosti katero je prejel od Boga.

Zgodovina svetega obhajila.

(Dalje.)

Prestopimo zdaj k drugi versti kerščanskega življenja.

Ko je že pojemalo kervavo preganjanje, pa tudi še mej njim, se vstanovi čisto na tihem neka prav posebna versta mož in žen tako številna in čudna, da bi jo smeli imeti skoraj za drug svet. Mislim tisto neštevilno trumo, ki je znana pod splošnim imenom o e t o v v p u š č a v i. Živeli so neketeri ločeni in daleč proč od kristijanov, drugi zopet blizu njih, ali v svojih navadah in življenji so bili eni ko drugi tako neskončno različni od navadnih kristijanov mej svetom, da moram tu o njih še posebej spregovoriti. Marisikomu se bo čudno zdelo, ko zve, da so sploh manjkrat prejemale sveto Rešno Telo, kaker verniki, o katerih smo do zdaj govorili. Kar se tiče svetega obhajila teh svetih duš, so pisatelji do sedaj celo pretirovali; k sreči pa nam je o njih toliko znanega, da nam je treba le skerbno pregledati in primeriti resnične dogodke, in stvar nam bo jasna.

Kerščansko domišljijo so vedno zelo mikali svetniki iz puščave. Ko prestopimo iz dobe marterništva, je prva reč, kjer naše oko rado počiva, čudno, nenavadno življenje letih ljubeznivih, preprostih puščavnikov. Ne povem preveč, če rečem, da so kerščansko duhovno življenje ravno oni vstanovili. Pri teh svetnikih v puščavi opazujemo le resnično življenje, velik strah, da ne bi samih sebe goljufali; studi se jim ničemerni blišč, in celo v svojem najvišjem, nadnaravnem stanju ostajajo čisto preprosti, veseli; posebno ljubezen in poterpjenje kažejo pri slabostih svojega bližnjega, z eno besedo: vse, kar karščanskega meniha razločuje od poganskega puščavnika ali fakirja, to najdemo pri svetnikih v puščavi. Ako odpremo knjige Rodriguesove o viši popolnosti, vidimo, da si je vodila, kako treba samega sebe zatajevati in poskušati in kako se bojevati s skušnjavami, tako rekoč le izposodil od teh ljubih puščavnikov. Mnogi spisi o premišljevanji iz današnjih dni bi na svoj dobiček lahko privzeli goreče stare molitve in neumetne serčne zdihljeje preprostih puščavnikov. Pač res čudno, kako da je moglo ljudem le na misel priti, da so puščavniki le po redkem prejemale sveto

Rešno Telo, ali pa še celo nikoli ne. Vzrok tej zmoti je morebiti napačno mnenje o puščavi.

Samota prav prečudno mika in vabi kerščansko dušo. Nikoli nihče še ni napravil napredka v popolnosti, da ne bi bil čutil v sebi želje, odtergati se od sveta in biti sam z Bogom. Zato je čisto naravno, da se je to hrepenenje po samoti pokazalo že zgodaj v zgodovini svete cerkve in dalo bi se bilo skoraj prerokovati, da se bo začelo najprej v Egiptu. Niljeva dolina je le ozek zelen trak v peščeni puščavi. Prav blizu lepih, živih in prostornih mest, središč za trgovino judom, za učenost gerkom, za vživanje in razveseljevanje vsakemu rodu, se je razprostiral goli pesek mertve, samotne puščave. Kerščanska duša se pač ni mogla dolgo vpirati skušnjavi, da ne bi kaker globica zapustila ta mestni šum in hrup, odletela proč in se tako iz jame pogubljenja rešila v brezkončne prostore tihe samote. Tu je našla za samotno življenje vse kaker nalašč. V skalovji, ki jezi široko reko ob obeh straneh, in po gorskih zakonjih je bilo neštevilno, kot nalašč za puščavnike vstvarjenih votlin. Verh tega je bil Egiptet dežela razvalin. Puščavnik je mogel stanovati v kakem grobu *) in za zglavje imeti posušeno človeško truplo (mumijo), kaker je to storil enkrat na popotovanji sveti Makarij. Mogel je dobiti, kaker sveti Pavel, star grad, ki je bil nekedaj rimska vojaška postaja in kesneje skrivališče za ponarejevalce denarja. Mogel se je tudi, kaker menihi iz Metaneje, naseliti v podertem tempeljnu, in niso ga motile v molitvi cele verste kamnitih sfingov, ne pisane podobe egiptovskih mož in žen po osamelih stenah. Če je hotel iti bolj globoko v puščavo, je mogel, kaker sveti Anton, tam najti oazo ali zelenico v sredi peščenega morja, sè zelenimi paljmami in bistrimi, iz skalovja kipečimi studenci. Kar je pa za naš namen najbolj važno, mogel je skoraj vedno živeti ne preveč daleč od ene ali druge obilnih vasi ali celo mest ob Nilju. In tako so ti samotarci združevali dve na videz popolnoma nezdržljivi stvari: blizu so imeli svete zakramente in v puščavi so živeli. In tako vemo o neštevilno zgledih, da so mašniki obiskavali puščavnike, da bi jim ob nedeljah maševali v puščavi, in tudi, da so menihi, — kaker se je tudi reklo puščavnikom

*) Ti grobi so bili iz skale vsekane votline, ne jame v zemlji, kaker pri nas.

— zahajali iz puščave v vaško cerkev k svetemu obhajilu, in ravno to je, kar daje očetom egiptovske puščave nekako domačo, človeško podobo. Vedno beremo, da so se v čolnih po reki Nilju vozili gori in doli, da bi prodali svoje koše in cajne iz paljmovega perja in da bi si sè žetvijo zaslužili svoj živež. Tolažba so vbozim vaščanom na obrežju Niljevem. Ž njimi poklekujejo k ravno tistemu altarju, vdeležujejo se njih terpljenja in delajo čudeže pri njih bolnikih. Spreobernejo cele vasi divjih koptov in drugih nejevernikov, z eno besedo: vsi goré od ljubezni do bližnjega, posebno do zgubljenih ovac po večih mestih, kjer rešijo marisiketero Tajdo in Marijo.

(Dalje prih.)

Življenje sv. Ane in njeno čiščenje.

(P. H. R.)

Nedavno mi je v roke prišla majhina knjižica, ki v tujem jeziku opisuje življenje preslavne matere Matere božje. Sklenil sem iz nje kaj napisati za „Cvetje“, prvič, ker prebivam v kraju posvečenem sv. Ani, drugič, ker je imela ta svetnica velike čistivce v frančiškanskem redu, tretjič pa, da obudim, ali pa saj pomnožim v tebi pobožnost in zaupanje do tako slavne svetnice.

I. Rojstvo sv. Ane.

Akoravno sv. evangelij nič ne govori o sv. Ani, celò imenuje je ne, vendar jo sv. katoliška cerkev časti po nepreterganem ustnem sporočilu. Največi spričevalec tega ustnega sporočila je sv. Janez Damaščan, po katerem vemo, da so bili stariši Matere božje sv. Joahim in sv. Ana iz Davidovega rodu; Joahim iz Nazareta, Ana iz Betlehema. Ni nam znano niti leto niti dan rojstva sv. Ane, ali to nič ne škodi naši pobožnosti. Tudi ne vemo, kaj se je takrat godilo; ali, ako se pri rojstvu svetnikov veselé nebo in zemlja, kako se je moralo to zgoditi, ko je prišla na svet sv. Ana, kaker svetla zvezda, predhodnica „Zgodnje Danice?“ Sv. Janez iz Damaska pravi, da se je pri njenem rojstvu nebo veselilo, zemlja in morje se radovala, ker je prišla na svet tista, ketera je imela roditi Mater Odrešenikovo. Pobožna karme-

lita Hugon in Tomaž od sv. Cirila pa pravita, da je bila vže posevečena v telesu materinem, kaker preroka Jeremija in sv. Janez Kerstnik. Kaj tacega verovati, ni težko; saj je bila sv. Ana izvoljena od Boga za mater brezmadežne Matere božje, katero je spočela v popolni svetosti. Veselimo se toliki sreči preslavne sv. Ane, ter ob enem obudimo veliko zaupanje do nje. K temu naj nas spodbudi naslednja dogodba, vzeta iz slavnih bolandistov.

Neki puščavnik, velik častivec Matere božje, je bil enkrat jako otožen, ali prosil je Mater božjo, da bi ga potolažila. In glej, vslišala ga je precej, ker se mu prikaže v veliki slavi ter mu reče: „Potolaži se, tvoje češčenje mi je jako ljubo.“ On pa ves začuden odgovori: „O gospa, kaka milost, priti k tako velikemu grešniku! oh zadobi mi pri božjem Sinu odpuščenje grehov.“ „Ne dvoji, samo ti priporočam častiti moje stariše Joahima in Ano, ker ti zagotavljam obilno plačilo. Moj Jezus je obljubil, da bo častivce moje matere Ane obvaroval vsake nesreče in naposled jim dal nebesa. Zato ti priporočam častiti mojo mater in tudi družim priporočiti to češčenje.“ Nato zgine prikazen. Pobožni puščavnik je spolnil popolnoma priporočenje Marijino. Razširjeval je pobožnost do sv. Ane, posebno jo pa sam častil na ta način, da je vsaki češčenamariji prideval te lepe besede: „In žegnana bodi Ana tvoja presladka mati, od ketere si prejela svoje deviško telo.“

II. Mladost sv. Ane.

Častitljiva Marija iz Agrede, sloveča nuna II. reda sv. Frančiška, piše o mladosti sv. Ane tako le: Sv Ana je bila čista, ponižna in lepa od zibeli; v otročjih letih se je pa odlikovala v svetsti in v vsaki čednosti. Od zgoraj je dobivala duhovna razsvetljenja, takò da je zmirom premišljevala večne resnice. Pri tem pa ni opuščala svoja pohošna dela, ampak jih v redu opravljala. Polna vere, npanja in ljubezni, kaker tudi nadarjena z nebeško znanostjo, je pridno brala sveto Pismo. Keder je v njem brala o priходу. Mesije, je zdihovala k Bogu, naj vender kaj kmalu pride Zaželeni od vsih narodov.

Oh, da bi posebno žene posnemale zgled sv. Ane, ketera je skerbela za dušo, ali pri tem ni zanemarjala svojih dolžnosti! Oh koliko prepira bi se tako odstranilo v družinah! v kterih je većinoma nered zato, ker se gospodinje vdajo popolnoma po-

bcznim vajam, ali pa popolnoma telesnemu dobičku. Gdor živi Bogu in svoji družini, edino on je na pravi poti. Koliko ljubi Bog in svetniki molitev in ročna dela, nam kaže naslednji dogodek. Pobožni Cezarij iz srednjega veka piše, kako so se neki dan trudili pri žetvi menihi sv. Bernarda v Klarivali. Pobožni kmet na bližnjim hribu zapazi naenkrat, kako se je iz nasproti stoječe gore spustila Mati božja se svojo ljubo materjo sv. Ano k menihom, ter jim brisala pot in jih krepčala pri trudnem delu. Ta dogodba, katero je pobožni kmet družim pravil, je spodbudila mnogo svetnih ljudi, da so stopili v tisti red, kjer je molitev združena z ročnimi deli.

III. Zaroka sv. Ane sè sv. Joahimom.

Tudi o tem nas uči razodenje častitljive Marije Agredanke. Ko je sv. Ana prišla do let, da se poroči, je prosila goreče Boga, da bi ji dal ženina pobožnega, s katerim bi mogla živeti v svetosti. Tudi Joahim je molil h Bogu za ravno tako milost, in glej Bog ju je vslišal. Poslal je najprej v Betlehem k sv. Ani svojega angelja, ki ji je tako-le govoril: „Prevzvišeni te pozdravlja, o dekla verna, in On naj bo tvoja sreča. Tvoje molitve so prišle do prestola božjega. Tvoj ženin je Joahim, pobožen mladenič Bogu ljub. V njegovi družbi boš mogla zaslužiti nebesa.“ Božji poslanec odide na to v Nazaret k Joahimu, ter mu naznani, da mu je Bog izbral nevesto Ano. Združila sta se v sv. zakon, in živela v veliki svetosti.

Oh, da bi vender enkrat spoznala mladost, da brez molitve ni blagoslova božjega. Ke bi se vsi priporočali Bogu in ga prosili za razsvetljenje, ne bi bilo toliko nesrečnih zakonov, mnogo nesrečnih tudi zato, ker so si nepremišljeno izvolili stan, za kterega jih ni Bog vstvaril. Naslednja dogodba nam kaže kako molitev pomaga v volitvi stanu.

Bere se o neki nuni Margareti, katera je bila tako ponižna, da ni hotla na obeden način stopiti iz verste sester pomočnic ali delavek, v versto tako imenovanih mater, to je tistih, ketere molijo cerkvene molitve kaker mašniki. Tovarišice so jo h temu jako silile in naposled predstojnice prepričale, da ji to vkazujejo pod pokorščino. Na to se pa Margareta verže pred podobo sv. Ane, katero je ona jako častila, ter jo tako-le prosi: „O ljuba moja zavetnica, pomagaj mi v tej strašni zadevi. Tebi je znana moja goreča želja ostati zmirom na zadnjem mestu; oh izprosi

mi ali smert ali pa življenje po volji božji.“ Komaj je končala, jo prime huda merzlica, ketera jo dene na smertno posteljo. Vmirajoč kar naenkrat odpre oči in okoli stoječe žalostne nune nagovori: „Poklonite se moji zavetnici sv. Ani... Dobro došla, o moja presladka tolažnica in zavetnica. Oh s kako krasno krono me hočeš ovenčati!“ Nune so mislile, da se moti, ali Margareta se na to oberne k neki bolni sestri, ter ji reče: „Pripravi se tudi ti, ljuba sestra, sv. Ana vabi tudi tebe v nebesa; kamer grem denes jaz, boš šla kmalu tudi ti.“ Pri teh besedah se presrečno preseli v večnost pobožna Margareta, drugi dan pa tudi ona druga nuna. (Baling. 5. Januar.)

Ta pobožna dogodba nas uči, kako molitev pomaga pri volitvi stanu. Gotovo bi bila sprememba stanu za Margareto nesrečna, ker ne po volji božji, kar je Bog očitno dokazal poklicavši k sebi v nebesa pobožno nuno.

IV. Brezmadežno zakonsko življenje sv. Ane.

Sv. Ana in sv. Joahim, pravi Marija iz Agrede, sta živela v takem miru in taki edinosti, kaker da bi bila eno serce in ena duša. Sv. Ana ponižna, podveržena in odvisna od sv. Joahima, je njega takorekoč sili'a, da je tudi on bil do nje pravi angelj. Živela sta tako v miru ter se ogibala vsake priložnosti k prepiru. Pri vsacem delu, sta imela Boga pred očmi; čast in slava božja, kaker tudi natančno spolnjevanje božje postave, je bila njiju perva skerb. Ali tudi Bog je bil zmirom mej njima. Z eno besedo, njiju življenje je bilo tako, kakeršno pristoji starišem božje Porodnice.

Oh, da bi kerščanske družine posnemale to sveto družinico. Ke bi eden poterpel z drugim, kè bi se skerbelo imeti Boga v družini, takrat bi končali vsi prepiri, vsako naskrižje! Ako bi zakonski pomislili, da je hišni mir več vreden ko vse zlato in srebro tega sveta, ne bi se toliko kavsali za malenkosti. Družinski bravci, prosite sv. Ano, zavetnico domačega miru, da nam dodeli ali pa vterdi ta neprecenjeni dar božji! Izročite nji vašo družino, in blagoslov božji bo v nji. Naslednji zgled naj vas spodbudi.

Zv. Ana od sv. Avguština, bosa karmelitinja, je bila velika častivka sv. Ane, ki je na vsak mogoči način razširjevala njeno češčenje. Tovarišica slavne sv. Terezije je nadaljevala vstanovljenje strogega reda karmelitanskega. Ko je imela zidati novi

samostan v Viljanovi, ga hoče posvetiti sv. Ani. In glej, nekí dan se ji v cerkvi prikaže njena slavna zavetnica ter pravi: „Moj Jezus se jako veseli zidanja te cerkve in samostana“. Ali še bolj se je začudila pobožna Ana, ko je prišla z družimi nunami v dokončan samostan, ter v cerkvi našla Jezusa, Marijo in sv. Ano, kateri so ji izročili novo svetišče ter jo blagoslovili z obljubo, da bo v njem vladal mir in sprava, kaker tudi natančno spolnjevanje redovnega vodila. (Vit. ven. Annae.)

V. Zakonska čistost sv. Ane.

Mati božja je razodela sv. Brigiti svetost sv. Ane in sv. Joahima v zakonu. „Moj Sin, je rekla, je združil mojega očeta in mater v taki čistosti, da takrat ni bilo zakona tako svetega“. (Revel. I. I. c. 9.) Na drugem mestu (I. VI. c. 49): „Ni bilo zakona bolj poštenega od tistega, iz keterega sem se jaz rodila“. Tudi v zakonu se mora čisto živeti. Jako se goljufajo tisti, kateri mislijo, da jim je vse dopuščeno. Sv. Frančišek Saleški prav žalostno piše, da se mnogo zakonskih pogubi zavoljo nečistosti. Ako take ljudi kaj vest straši, naj se posvetujejo se spovednikom, in se vladajo po njegovem nauku. Sicer pa po zgledu sv. Ane, skerbimo da bomo živeli vsi v svetosti in odganjali peklenškega sovražnika, ki kaker zverina zmirom preži na nas. Tudi pri temu nam mora pomagati sv. Ana.

V življenju svetnikov in v sluhu svetosti vmerlih frančiskanov se bere dne 10. septembra, tudi ta le dogodba. Zveličani Rihard od sv. Ane, nizozemski frančiškan I. reda, kateri je vmerl za sv. vero na Japonskem dne 10. septembra 1622, si je pridell priimek „od sv. Ane“ iz tega le vzroka. Nekega dne, ko je bil še deček, gre na polje, in glej naenkrat zapazi proti sebi tekočega volka. Ko pride do njega divja zverina, ga kar zgrabi za vrat, in ž njim hiti v gozd. Prestrašeni deček pokliče precej na pomoč svojo zavetnico sv. Ano, in glej čudo, zverina spusti Riharda na tla, ter otide sama v gozd. Iz velike hvaležnosti do svoje pomočnice, se je hotel potem imenovati po njenem imenu, jo je jako častil in tudi mej družimi razširjeval to češčenje.

Tudi mi častimo sv. Ano, posebno v skušnjavah, keder nas hoče požreti ne volk, temuč še jako hujša zverina, namreč peklena hudoba.

Svetniki, zveličani, častitljivi in neketeri božji služabniki
iz vseh redov sv. Frančiška v mesecu septembru.

Pervo nedeljo tega mesca časte v Daljmaciji zveličanega Nikolaja Taveliča, minorita, ki je bil rojen v Šibeniku okoli leta 1350, ter je mlad zapustil svet in stopil v red sv. Frančiška, k minoritom. Predstojniki so ga poslali v Bosno. Tam je 12 let oznanjeval sv. evangelij z apostoljsko gorečnostjo. Potem je prosil z dvema drugima, da je smel iti v Sveto deželo evangelij oznanjevat mohamedanom. Ti so ga zavoljo Kristusove vere vmorili 11. novembra leta 1391. Sv. Oče Leon XIII. so poterdili njegovo češčenje 17. maja 1890.*)

1. Zveličana Izabela ali Elizabeta, devica družega reda sv. Frančiška, je bila sestra sv. Ludovika IX. Vže od mladih nog se je malo menila za svet; ljubila je samoto, kjer je molila, duhovne bukve brala in zatajevala svoje telo. Vsem je bila lep zgled nedolžnosti in pokore. V zakonski stan ni hotela stopiti. Ko je njena pobožna mati vmerla, je sezidala samostan, kjer je kaker nuna svete Klare 9 let preživela, dokler ni vmerla 45 let stara 23. februarja 1270. Papež Leon X. je poterdil njeno ne-pretergano češčenje.

2. Leta 1239 je vmerl na Laškem božji služabnik Aljbert iz Pize, goreč frančiškan, keterega je sam sv. Frančišek v prvi red sprejel, in pozneje na Francosko in Angleško poslal. On je bil provincijalj na Nemškem, potem na Španskem in slednjič generalj celega reda, pa malo mesecev, ker ga je Bog k sebi poklical.

3. Zveličana marternika Janez in Peter iz prvega reda sv. Frančiška. Janez je bil mašnik iz Peradže doma. Peter pa je bil lajik iz Sasoferata. Oba je poslal sv. Frančišek na Špansko sv. evangelij oznanjevat nevernim Mavrom. Pa njih kralj Azot ju je dal zapreti in jima, ker se nista hotela odpovedati sv. veri, glavo odsekati, kar se je zgodilo 29. avgusta 1231. Verni so jih začeli precej častiti kaker svetnika; papeža Klemen XI. in Benedikt XIII. sta poterdila njih češčenje. Maverski kralj se

*) Glej „Cvetje“ XI. zvezek 11. in 12.

je dal poznej kerstiti ter je v popravo svoje pregrehe svojo palačo pre naredil v frančiškanski samostan.

4. Sveta Roza iz Viterba, devica in tretjerednica. Vse življenje te device je nepretergan čudež. Komaj je začela govoriti, že je začela pokoro delati. Kaker majhina deklica je k življenju obudila svojo mertvo teto. Kruh, katerega si je pritergala, da bi ga dala vbozim, se je spremenil v cvetlice, ko je njen oče hotel videti kaj nese. 7 let stara se je zaperla v majhino izbico, kjer je molila posebno za stiskano sv. cerkev in nemškega cesarja Friderika II. V hudi bolezni se ji je prikazala Mati božja in ji zapovedala stopiti v tretji red. 10 let stara je po božjem navdihnjenju veliko krivovercev spreobernila in k pokorščini do svetega očeta pripeljala z opominjevanjem in dokazi. Zavoljo tega so jo ž njeno rodovino vred zapodili iz njenega rojstvenega kraja. Na begu je napovedala cesarjevo smert in mir sveti cerkvi. Ozdravila je od rojstva slepo ženo. 3 ure je stala sredi goreče gromade, da je poterdila resničnost naše svete vere. Rada bi bila stopila v drugi red sv. Frančiška, pa nune je niso sprejele, ker je bila vboga. V svojem rojstnem kraju je potem še dve leti preživela in polna zasluženja je vmerla v 18. letu svoje starosti. Okoli 30 mesecev po njeni smerti jo je dal papež Aleksander IV. izkopati in slovesno prenesti njeno telo, ki je do današnjega dne celo in gibljivo. Vmerla je 6. marcija 1251. ali 1252. leta. Papež Kalist III. jo je prištel mej svetnike leta 1457. Klemen XI. je za njen god pa popolni odpustek podelil frančiškanskim cerkvam (14. jan. 1701).

5. Zveličani Gentilij, marternik iz prvega reda sv. Frančiška, je bil sin plemenitih starišev. Še mlad je stopil v frančiškanski red. Ko je končal šole, so ga poslali na Aljvernijo, kjer je živel nekaj časa v molitvi in premišljevanju. Pozneje ga je gnala gorečnost v Egipet in v Perzijo oznanjevat sveti evangelij. Ker ni umel tamkajšnjih ljudi, se je vernil domov na Laško; kar se mu je prikazal mladenič, ki mu je zapovedal, da naj gre oznanjevat sv. evangelij Saracenom. Slušal je in kar naenkrat je umel jezik tistih nevernikov. Čez 10 tisoč jih je spreobernil. Ravno zavoljo tega so ga pa Saraceni vmorili, ta dan leta 1340. Njegovo telo so prenesli v Benetke, kjer so ga v procesiji pokopali. Neki mlad človek je pri ti priliki na glas godernjal, da skazujejo ljudje toliko čast človeku, o katerem se ne ve, če je svetnik; ali pri ti priči so se mu usta razširila do

ušes in ta strašna usta je tako dolgo imel, dokler ni napravil obljube, da obišče njegov grob. Papež Pij VI. je poterdil njegovo češčenje.

6. Zveličani Vincencij, lajik, je stopil v prvi red sv. Frančiška v Akvili na Laškem, kjer so po prizadevanju sv. Bernardina Sijenskega sv. vodilo natanko spolnovali. Zveličani Vincencij je živel zelo ostro. Vžival je večinoma le kruh, grenka zelišča in vodo. Živel je samotno. Večkrat je cele noči premolil. Posebno so se svetile njegove čednosti: priprostost, poterpežljivost, pokorščina, čistost in vboštvo. Vmerl je v Akvili 7. avgusta 1504. Papež Pij VI. je poterdil njegovo nepretergano češčenje.

7. V Skapecijanau pri Sinigalji na Laškem je vmerl božji služabnik p. Bonaventura, bi je od konvetualov h kapucinom prestopil. S čudeži poveličan je vmerl leta 1572. v sluhu svetosti.

8. V Trierju na Nemškem je živela božja služabnica Marija Merelj, samostanska tretjerednica. Vsako noč po zimi in po letu je vstala in 300krat zmolila molitvico v čast Kristusovega terpljenja in za duše v vicah. Vmerla je leta 1613. v sluhu svetosti 79 let stara.

9. Zveličana Serafina, vdova in nuna sv. Klare je bila iz grofovskega rodu in zelo pobožna. Ljubila je molitev in samoto. Ker so jo nagovarjali, se je omožila z Aleksandrom Sforca. Da si modra in vestna gospodinja se je čez nekaj let vendar zamerila svojemu spridenemu možu, ki jo je imel za deklo, neko slabo žensko pa za ženo. Gerdo je ž njo ravnal in še celo pa življenji ji je stregel; prisilil jo je tudi, da je stopila v samostan, kjer je možu povračevala le dobro za hudo. Zmirom je molila; spolnjevala je tudi najmanjše redovne predpise, posebno je pa vboštvo ljubila. Zavoljo njenega krepostnega življenja so jo nune izvolile za svojo opatico, katero službo je opravljala z ljubeznijo in gorečnostjo. Ko je v redu preživela 18 let je v Gospodu zaspala 8. septembra 1478. Papež Benedikt XIV. je poterdil njeno nepretergano češčenje.

10. Leta 1610. je vmerl ta dan v Grenoblju na Francoskem božji služabnik Mihaelj Danijelj, prvi kustos rekolektov v Dočinéji, svet mož v besedi in dejanju.

11. Zveličani Bernard iz Ofide, kapuciuski lajik. On je bil že kakor deček zelo pobožen in je imel posebno oblast čez živali. V redu je mnogo molil in ostro se zatajeval. Ves ponižen, ljubezniv in priprost je bil. Bog mu je vлил visoko učenost in

dar bolezní ozdravljati. Vmerl je v 90. letu svoje starosti 22. avgusta 1694. Papež Pij VI. ga je prištel mej zveličane.

Častitljivi Bonaventura iz Barcelone, frančiškan, je že kaker otrok ljubil samoto in molitev, in druge želje ni imel, kaker kako bi mogel stopiti v kak red. Iz pokorščine do očeta se je v 18. letu sicer oženil, pa je deviško živel sè svojo ženo, ki je kmalu vmerla. Po njeni smerti je stopil v frančiškanski red, kjer je kahal in miloščino nabiral. Živel v veliki ponižnosti. poterpežljivosti, ljubezni do vboštva in pokore. Ko je zveršil svoja opravila, je molil in premišljeval. Bog in ljudje so ga radi imeli, posebno papeži, ki so ob njegovem času vladali sveto cerkev. Po božjem navdihnjenju je sezidal v Rimu samostan pri sv. Bonaventuri za duhovne vaje. Vmerl je v Rimu ta dan leta 1687. Preiskava, da bi ga prišteli mej zveličane, se je začela.

12. Zveličani japonski marterniki, iz pervega reda: Apolinarij, vmorjen leta 1622, Peter, sè Španskega, vmorjen 1617, Janez, španec (1618), Rihard, iz Belgije (1622). Peter, španec (1622), Vincencij, španec (1622), Frančišek, japonec (1622), Didak, japonec (1622), Frančišek, sè Španskega (1623), Alojzij, španec (1624). Alojzij, japonec (1624), Frančišek od sv. Marije, španec (1627), Jernej iz Mehike (1627). Anton, japonec (1627), Anton, španec (1628), Dominik iz Nangasaki (1628), Hijeronim, japonec (1632), Gabrielj, španec (1632); iz tretjega (vsi japonci): Leon vmorjen leta 1622, Alojzij Baba (1624), Kašper Voz (1637), Tomaž Va, Frančišek Kufoin, Mihael Čizajmon, Lukež Čiemon, Alojzij Masuo, Martin Gomes, Tomaž Tsugi, Alojzij Maki in njegov sin Janez vmorjeni leta 1627; Alojzij Nifaci in njegova sinova Frančišek in Dominik, Janez Tomači in njegovi 4 sinovi Mihaelj. Dominik, Pavelj in Tomaž, Matevž Aljvares, Mihaelj Jamada in njegov sin Lavrencij in Roman, japonec, vmerli leta 1628, Lucija Freites (v brevirju Fleites) 80letna vdova, vmerla 1622, Marija Voz, vdova, vmerla leta 1627 in Alojzija, japonka, vdova, vmorjena leta 1628. Od leta 1617 do 1632 jih je bilo vmorjenih 205, mej njimi so iz kraljeve rodovine, bogate gospe, nežne device, starčki, mladeniči in dekleta, dečki in deklice, otroci in dojenjenci, ki so jim bili ali glave odsekali, ali jih sežgali, ali jih na križ pribili ali drugači vmorili, mej njimi je 18 iz pervega reda in 22 iz tretjega reda. Akta (Ord. Min.) jih pa naštevajo 45 iz pervega in tretjega reda, kaker so tu naštetí. Papež Pij IX. jih je slovesno prištel mej zveličane leta 1867 sedmega julija.

Leta 1700 je vmerl v Santjago v Čilih v južni Ameriki, častitljivi Peter Bardes, frančiškanski lajik, ki je tako sveto živel, da je začel sv. sedež preiskavati njegovo življenje.

13. Sveta Veronika Julijani, devica, nuna iz 2. reda sv. Frančiška, kapucinka, je bila rojena 1660 in je mlada leta v svetosti preživela. Ko je srečno premagala veliko zaprek, je stopila v red sv. Klare pod vodstvom očetv kapucinov. Jezus ji je dal pet ran, ternovo krono na glavi in drugo orodje njegovega terpljenja v sercu. Zavaljo tega so jo deržali za goljufivko in so jo v ječo zaperli. Vse to in še drugo je velikodušno preterpela. Pozneje so jo nune izvolile za opatico, katero službo je vestno in z gorečnostjo opravljala 33 let. Zadel jo je mertud in ž njim so jo obiskale skoraj vse bolezni, celih 33 dni in noči je preživela v teh bolečinah, in še le takrat je vmerla, ko so ji zapovedali. namreč 9. julija 1727, ko je 50 let v redu preživela. Papež Pij VII. jo je prištel mej zveličane, Gregor XVI. pa mej svetnice leta 1839. V kapucinskih cerkvah se obhaja 9. julija.

14. Leta 1469 je vmerl v Kališu na Poljskem božji služabnik Janez. Poprej je bil profesor. Iz velike ponižnosti ni hotel prejeti mašniškega posvečenja; samo dijakon je bil.

15. Na Portugaljskem je vmerl božji služabnik Emanuel iz Azeveda v sluhu svetosti; 20 let po smerti (1599) je bilo njegovo telo še kaker živega človeka.

16. V Gradcu na Štajerskem je leta 1720 vmerl pobožni pater Kolumban Babe. On je goreče spovedaval in bolnike tolažil, posebno, ko je leta 1680 razsajala neka kužna bolezen. Zatajeval se je z bedenjem, postom, sè spokornim pasom in šibanjem. Premišljeval je včasih tudi po tri ure dolgo. Vmerl je skoraj 90 let star; 68 let je Bogu služil v redu in 63 let je delal kaker mašnik za zveličanje drugih.

17. Praznik ran sv. Frančiška Serafinskega. Ko se je sv. Frančišek dve leti pred smertjo na gori Aljverniji 40 dni postil na čast sv. Mihaelja arhangelja, se mu je prikazal Kristus v podobi križanega serafa. Mej to prikaznijo so mu bile roke in noge sè žreblji prebite in desna stran pers kaker sè sulico prebodena. Iz te rane je tekla večkrat kri. Papež Pavel V. je zapovedal, da se mora ta spomin v celi sveti cerkvi praznovati z duhovnimi molitvami in sè sv. mašo. Klemen XII. je pa 21. avgusta 1731 popolni odpustek podelil vsem, ki se ta dan spovejo, obhajajo, kako frančiškansko cerkev obišejo in v nji nekoliko

molijo po namenu sv. očeta. Papež Leon XIII. je podelil (21. novembra 1885.) popolni odpustek za vsako nedeljo petnedeljske pobožnosti v počeščenje ran sv. Frančiška.

V Polici na Siciliji praznujejo ta dan s cerkvenim dovoljenjem božjega služabnika Ganduljfa kaker zveličanega. On je bil pobožen redovnik, ki je vse presegel v ponižnosti, ljubezni do vboštva in v čistosti serca. Nosil je bodeč spokorni pas. Ob postnih dneh je vžival samo kruh in vodo. Keder je vmerl, leta 1260, so zvonovi sami zvonili.

18. Sv. Jožef iz Kupertina, spoznavavec, minorit. Otročja leta je v nedolžnosti preživel. V serafinskem redu je živel v molitvi, premišljevanju, vboštvu, v zelo natančni pokorščini in v ostrem zatajevanju. Da je ohranil sv. čistost, je zelo varoval zunanje počutke in Materi božji se priporočeval. Vmerl je v veliki svetosti 61 let star leta 1663. Papež Benedikt XIV. ga je prištel mej zveličane, Klemen XIII. pa mej svetnike.

19. V Oviedu na Španskem je vmerl božji služabnik Aljfonz iz Palensuele, ovieški škof, ki je bil prej goreč pridigar, spovednik kralja Ferdinanda in kraljice Izabele in dvakrat provincijalj. Vmerl je v sluhu svetosti leta 1485.

20. Božji služabnik Frančišek iz Rozare je stopil v 15. letu v frančiškanski red, kjer je hitro rastel v vednosti in pobožnosti. Sveto vodilo je natanko spolnoval. Ljubil je posebno pokorščino, sveto čistost in post. Postil se je namreč večkrat na leto po 40 dni, po zgledu sv. Frančiška. Vmerl je leta 1710. na Laškem.

21. Leta 1540 je vmerl v papeževi deželi božji služabnik Frančišek Kinjonij, španec, kardinalj. V frančiškanski red je stopil kaker 16leten plemenit mladenič. V redu je mnogo molil, dolgo premišljeval in ostro pokoro delal. Vse redovne službe je modro opravljaj. Tudi generalj celega reda je bil in poslanec papežev. Malo pred smertjo je bil za kardinalja izvoljen.

22. Častitljivi Ignacij iz Santije je stopil v kapucinski red 30 let star kaker svetovni mašnik. Svetil se je v čednostih, ktere je sv. cerkev že spoznala za junaške. Delal je z blagoslovom kaker učenik novincev in duhovnih vaj in v vojaški bolnišnici; vmerl je v 84. letu 1770.

28. Najdenje trupla sv. Klare v Asizu. Skoraj 600 let je počivalo skrito v njej na čast sezidani cerkvi. Leta 1850 so ga zopet našli pod velikim oltarjem. Zda; se vidi ležeče v stekleni ormari.

24. Sveti Pacifik iz San Severina, spoznavavec 1. reda sv. Frančiška. On je bil sin plemenitih starišev in se je že kaker deček zelo zatajeval. Resnoben, molčeč, pobožen je bil in samoto je ljubil. Ko sta mu vmerla oče in mati, je moral dosti preterpeti od strica in njegovih dekel. V 17. letu je stopil v ostrejši frančiškanski red, kjer je Bogu služil v največem vboštvu, čudoviti pokorščini, neomadežani čistosti in veliki pokori. 68 let star je vmerl poln čednosti in zasluženja leta 1721. Papež Pij VI. ga je prištel mej zveličane, Gregor XVI. pa leta 1839 mej svetnike. On je podelil frančiškanskim cerkvam tudi popolni odpustek za ta dan (21. febr. 1841).

25. V Jeruzalemu je živel 1227 božji služabnik Janez od sv. Martina, svet in moder frančiškan. Kmalu po smerti sv. Frančiška je bil za gvardijana in potem za jeruzalemskega patrijarha izvoljen, ki je kaker tak 12 let z gorečnostjo širil sveto vero.

26. Zveličana Lucija iz Kalatajerona v Siciliji, devica tretjerednica. V 13. letu je skrivaj zapustila svoje plemenite in pobožne stariše in šla v Salerno z neko pobožno tretjerednico, ki jo je učila sveto živeti. Po njeni smerti je Lucija stopila v samostan tretjerednic, katerim je bila lep zgled. Zelo ponižna je namreč bila, rada je poslušala svojo prednico, ljubila je sveto čistost, mnogo je molila in premišljevala, posebno Kristusovo terpljenje, zmirom je imela bitko martro v roki. Svoje telo je zatajevala s šibanjem, postom ob kruhu in vodi; spala je na golih tleh. Vmerla je ta dan okoli leta 1400; njeno telo je še celo. Papeža Leon X. in Inocencij XII. sta poterdila njeno čiščenje.

Leta 1624 je vmerl v Šomontu na Francoskem častitljivi Honorat iz Šampinjija, kapucin, ki je vboštvo zelo ljubil. Moder in ljubezniv je bil proti vsakemu. V redu so mu izročili več višjih služeb. Po njem je Bog tudi nekaj čudežev storil; zato preiskuje sv. cerkev njegovo življenje, da bi mu dala čast zveličanih.

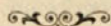
27. Zveličani Eljzeirij, iz tretjega reda, je bil grofov sin, ki se je že od 13. leta začel postiti, bodeč spokorni pas nositi in drugo pokoro delati. Sè svojo ženo zveličano Deljfino je živel v svetem devištvu. Pomagal je vbogim, bolnim in drugim potrebnim. Brevir je vsak dan zelo pobožno molil. Zmirom je bil vesel v Gospodu; jeznega niso nigdar videli. Vmerl je ta dan

leta 1325, v 40. letu svoje starosti. Papež Urban V. ga je prištel mej svetnike leta 1380.

28. Zveličani Bernardin iz Feljtre, sin zlahtnih starišev, je preživel otročja leta v nedolžnosti in pobožnosti. Učenega mladeniča so visoko častili. Sveti Jakob iz Marke, frančiškan, ga je napravil s pridigo, da je svet zapustil in stopil v red sv. Frančiška. V redu ga je sv. Jakob kmalu pripeljal na visoko stopinjo popolnosti. 25 let je pridigoval. Skoraj vse Laško je prehodil, mnogo grešnikov je spreobernal, mnogo skreganih spravil. Vbogim je pomagal s posojilnicami. Tudi bratovščine je vpelejeval in kužnim je stregel. Papeža Sikst IV. in Inocencij VIII. sta ga pošiljala v važnih opravilih namesti sebe. Živel je v veliki pokori in vmerl v Paviji leta 1494. Papeža Inocencij X. in Pij VII. sta poterdila njegovo nepretergano česčeuje. Čez 100 let po njegovi smerti je bilo njegovo telo še celo.

29. Častitljivi Bernardin Aljberti iz Kalendzane, na Korziki, reformat, je bil že kaker deček prav lepega in pobožnega vedenja. V redu sv. Frančiška so mu izročili, ko je bil v mašnika posvečen, odgojevanje novincev, dasiravno je bil mlad, in večkrat predstojnikovo službo v samostanu. Ponižen, priprost, poterpežljiv in zmirom v duhu z Bogom združen je bil; poznal je misli človeškega serca, tudi dar prerokovanja in zamaknjenja je imel in čudeže je delal. Veliko oblast je imel čez hudobne duhove in čez malopridne ljudi. Vmerl je leta 1653. Zdaj preiskujejo njegovo življenje, čednosti in čudeže, da bi ga prišteli mej zveličane.

30. V Kuneju v Pijemontu je vmerl leta 1741 častitljivi p. Benigen iz Kuneja pervega reda sv. Frančiška, reformat, sloveč zavoljo svetega življenja in čudežev, ketere zdaj preiskuje sveta cerkev, da bi mu dala čast zveličanih.

Sv. Martin.

XXVI.) O čednostih sv. Martina.

Ko sem namreč slišavši o veri njegovi, življenju in čednostih, že davno hrepenel od poželenja po njem, sem se odpravil, da ga vidim, na pot, ki mi je bil jako prijeten, ob enem, ker mi je že gorela duša, da bi popisal njegovo življenje. Pozvedo-

val sem nekoliko, koliker ga je bilo mogoče vprašati, od njega samega; nekaj sem zvedel od tistih, ki so bili zraven, ali ki so vedeli. In neverjetno je, s koliko ponižnostjo in dobrotljivostjo me je sprejel; srečo si je voščil in veselil se v Gospodu, da ga toliko cenimo, da smo romali k njemu. Mene vbozega (skoraj si ne upam povedati) je povabil k svojemu svetemu kosilu in sam mi je podal vodo na roke, zvečer mi je pa noge vmil in nisem imel toliko serčnosti, da bi se bil vperl in vbrnil. Tako me je potlačila njegova veljava, da se mi je greh zdelo, ke mu ne bi bil pustil. Govorjenje njegovo pa pri nas ni bilo drugo ko da je treba zapustiti vabila sveta in njegova bremena, da bomo Gospoda Jezusa nasledovali slobodni in prosti zaderžkov. In pred oči nam je stavil ko najlepši sedanjih časov zgled slovečega moža Pavlina, ki smo ga zgoraj omenili. On, ki je zapustil jako veliko premoženje in šel za Kristusom, je skoraj edini v teh časih dopolnil evangelijske nauke, njega imamo nasledovati, njega posnemati, je klical, in srečna je sedanja doba, da ima dokaz tolike vere in čednosti, ker je po izreku Gospodovem (Mat. 19, 21 id.) bogat in množega lastnik, ko je vse prodal in vbozim razdelil, kar je bilo nemogoče storiti, mogoče storil se zgledom. — Dalje pa v besedah in pogovorih kolika resnoba, kolika dostojnost! kako bister, kako zmožen svoj namen doseči in kako nagel in spreten v reševanju svetopisemskih vprašanj! In ker vem, da jih je mnogo na to stran nevernih, saj sem videl, da niso verjeli tudi ko sem sam pravil, kličem za pričo Jezusa in upanje nas vseh, da iz ničigeršnih ust nisem nigdar slišal toliko modrosti, toliko bistrournosti, tako dobrega in čistega govorjenja.

Ali že zahteva knjižica konec; skleniti je treba govor, ne kaker bi bilo pošlo vse, kar je bilo povedati o Martinu, temuč ker od teže stvari premagan pešam. Dasirayno so se namreč dela njegova koliker toliko dala razložiti z besedami; njegovega notranjega občevanja in duha zmirom v nebesa obernjenega tega ne bo nigdar, po pravici povem, nigdar nobeno govorjenje razložilo, namreč tisto stanovitnost in zmernost v zderževanju in postih, moč v čuvanju in molitvah, noči prebite tako kaker dneve, noben čas prazen božjega dela, ko bi se bil vdal počitku ali (posvetnemu) opravku. Pa tudi jedi ali spanju se ni, razen koliker ga je potreba nature prisilila. Po pravici povem, ke bi tudi, kaker je pregovor, sam Homer od smerti vstal, tega ne bi

mogel popisati, tako je v Martinu vse večje kakor da bi se dalo z besedami izreči. Nigdar ni prešla ura ali trenutek, da ne bi bil ali molil ali bral, dasiravno tudi mej branjem ali če je kaj drugega počel, duha nigdar ni odtegnil od molitve. Kakor imajo kovači navado, da mej delom kakor za polajšanje truda po nakovalu tolčejo, tako je Martin tudi ko je bilo videti, da kaj drugega dela, vedno molil. O v resnici blažen mož, v katerem ni bilo zvijače, ki nikogor ni sodil, nikogor obsojal, nikomer hudega s hudim povračeval! Toliko poterpežljivost si je bil namreč pridobil proti vsem krivicam, da so ga brez kazni, dasiravno je bil veliki duhovnik, žalili najnižji kleriki in jih zato ni spravil ž njih mesta niti, koliker je le bilo v njegovi oblasti, zavergeš od svoje ljubezni. Nigdar ga ni nihče videl jeznega, nigdar nihče razburjenega, ne žalujočega, ne v smehu; zmirom enak je bil videti z nekakim nebeškim veseljem na obrazu, čez človeško natoro. Nigdar ni bilo v njegovih ustih nič ko Kristus, nigdar v njegovem sercu nič ko pobožnost, nič ko mir, nič ko vsmiljenje. — — —

S v. M a r t i n a s m e r t .*)

Martin je dolgo prej vedel svojo smert ter je povedal bratom da se bliža razpad njegovega telesa. Mej tem se je nekaj zgodilo, da je moral iti v kandaško faro**). Duhovniki tiste cerkve so se bili namreč nekaj sperli mej seboj in on jih je hotel pomiriti. Dasiravno mu ni bil neznan konec njegovih dni, se vender ni obotavljal odpotovati zavoljo tiste reči, ker je sodil, da je to dober sklep njegovih čednosti, ako cerkvi mir poverjen zapusti. Ko se je odpravil, kakor vedno se znanim svojim svetim spremljevatvom mnogih učencev, zagleda na neki reki ptiče potapljavce (pandirke), kako gredo za ribjim plenom in zgrabljivi golt z neprenehavnim lovom zdelujejo. „Podoba“, pravi, „hudobnih duhov je to; zalezujejo neprevidne, love nevedoče, vjete požirajo in nasititi se ne morejo s požertini.“ Nato vkaže z mogočno besedo, naj tomun, po katerem so plavali, popuste in v suhe in puste kraje odletó; poslužil se je namreč proti tistim pticam zapovedi, s katero je navadno hudiče podil. Tako so se

*) Iz lista, ki ga je pisal Suljpicij Sevér svoji tašči Básuli.

**) Zdaj K a n d e (Candes) na meji Turonov in Andegavov, kjer se stakati reki Vigena in Liger.

zbrale vse tiste ptice v jato ter so pustivši reko v gore in gozde letele, čemer so se mnogi zelo čudili, ker so vidili v Martinu toliko moč, da je tudi ptičem vzkazoval. Pomudivši se torej nekaj časa v tisti vasi ali cerkvi, kamer je bil šel, ko je pomirivši duhovnike že mislil verniti se v samostan, začne uenkrat zgubljeni telesne moči in sklicavši učence napove, da že vmira. Tedaj začno žalovati in jokati vsi ter z enim glasom tožijo: „Oče, zakaj nas zapuščaš, ali komu nas poterte prepuščaš? Napadli bodo namreč tvojo čredo zgrabljivi volkovi, kedo nas bo branil njih zob, ko bo ydarjen pastir? Vemo sicer, da hrepeniš po Kristusu, ali tebi je tvoje plačilo varno in odloženo se ne bo zmanjšalo; raji se vsmili nas, ketere zapuščaš“. Tedaj je neki on, ginjen od tega joka, kaker je bil vedno poln serčnega vsmljenja, solze pretakal in obrnivši se h Gospodu je samo s temi besedami odgovoril jokajočim: „Gospod, če sem še potreben tvojemu ljudstvu, jaz se ne branim dela; tvoja volja bodi!“ — Postavljen namreč mej upanje in ljubezen, skoraj ni vedel, kaj bi raji; ker ni rad niti le-teh zapustil niti dalje ločen ostal od Kristusa. Vender ničesar ne položivši v svojo željo ali prihranivši svoji volji se vda vsega v voljo in oblast Gospodovo. — O prečudnega moža! ki ga ni trud premagal, niti smert premagati imela, ki se ni na nobeno stran bolj nagnil, niti vmreti se bal, niti živeti se branil. Ko ga je torej že nekaj dni silna merzlica tresla, vender ni odjenjal od dela božjega; v molitvi je prečul noči ter silil onemogle ude služiti duhu, leže na tistem svojem imenitnem pogrinjalu, namreč v pepelu in ciliciju (spokornem oblačilu). In ko so ga učenci prosili, da bi si pustil vsaj siromaške ruhe podložiti, je djal: „Sinovi, kristijanu se ne spodobi vmirati drugači ko na pepelu. Če vam jaz drugi zgled zapustim, imam greh“. Vender z očmi in z rokani vedno v nebo obrnjen ni pustil počivati od molitve nepremaganega duha. In ko so ga prosili mašniki, ki so se tedaj k njemu zbirali, da bi si polajšal telo spremenivši stran, je rekel: „Pustite, pustite me, bra-tje, naj rajši nebo gledam kaker zemljo, da bo duh, ki ima že iti svoj pot, h Gospodu obrnjen“. To izgovorivši je videl hudiča blizu stoječega ter reče: „Kaj stojiš tu, hudobna zver? pri meni, nesrečnež, ne dobiš ničesar. Abrahamovo naročje me sprejme“. S temi besedami torej je vernil nebesam duha vtrujenega z božjimi deli, in pričali so nam, kateri so tam bili, da so videli njegovo obličje, kaker obličje angelja; udje njegovi so bili videti

pa beli kaker sneg, tako da so rekli: „Kedo bi mislil, da se je ta kedaj v spokorno obleko oblačil, da se je v pepel zavijal“? Vže je bil namreč videti kaker bi v slavi prihodnega vstajenja in v natori spremenjenega mesa bil pokazan. H pogrebu je pa neverjetno, kolika množina ljudi se je sešla. Vse mesto je derlo naproti merliču, vsi sè sél in z vasi, mnogi so prišli tudi iz bližnjih mest. O kako so vsi žalovali! kako so tožili zlasti žalostni menihi, ki se jih je sešlo tisti dan neki blizu do dva tisoč, posebna čast Martinova, po katerega zgledu so v službo Gospodovo tolike veje sad rodile.

(Dalje prih.)

Kerščanskim poslom.

IV. Dolžnosti poslov do samih sebe.

23. Skerbi za svoje zdravje.

1. Zdravje je velika dobrota, je dragoceno blago. Tvoje zdravje je tim več vredno, ker spadaš v delajočih stan, in ker brez telesnih moči ne moreš izpolnjevati svojih dolžnosti. Brez zdravja si vboga, brez kruha, navezana na pomoč drugih ljudi. Zdravje je pa tudi prav nežno, kerinko blago. Telo je kaker lončena posoda, ki lahko počí in se razbije; keder je telo razbito in polomljeno, je pa težko popraviti ga. S tem dragocenim kerhkim blagom ravnaajo ljudje v mladosti večkrat prav lahkomišljeno, neprevidno, neopravičljivo. Po nemarnosti, zanikernosti, porednosti, razberzdanosti si izpodkopajejo zdravje, ki ga večkrat za srebro in zlato kupiti ne morejo. Keder je bistvena poškodba v tvojem telesu, je pogostoma vmetalnost vseh zdravnikov odpraviti ne more. Hirav, bolehen, nadložen, stiskan, bolan moraš prebivati dni, sam sebi in drugim za breme. To poglavje ni zastonj pisano; pisano je zavoljo tvojega zdravja, ki ga tako silno potrebuješ. Koliko nesrečnih poslov sem poznal, ki so v mladosti po neprevidnem zdravje izgubili, in ga nigdar več ne dobili!

2. Moder učitelj, ki je znal umetnost, s katero je dosegel veliko in čversto starost, je to umetnost razlagal tudi svojim učencem. Dejal je: „Dvoje krajša življenje: nevednost

in nerednost^a. Veliko ljudi, zlasti mladih, ne ve presojevati, pa derve kakor divji nad svoje zdravje. Mladost se čuti močno, čversto, terdno, pa meni, da njeno zdravje more vse prenesti. Vročina in hladina, mokrota in suhota, poletje in zima, noč in dan, težko in lahko, veliko in malo, to je mladosti vse eno; toda zdravju njenemu ni vse eno. Močno telo marisikaj premore, šibkejšega potere. Tudi je res, da mladost veliko takega premaga, česer večja starost ne more. Toda človek se mora znati presojevati, mora vedeti meje, do katerih sme. Tu pač nečem zagovarjati mehkonosti in strašljivosti glede zdravja. Svet je sam mehkoben, in ker imajo posli slab zgled pred očmi, in ker mnogo slišijo o zdravju, mehkobijo se tudi sami. Tej zoperni napaki mehkonosti ne bi rad potuhe dajal. — Da si veliko ljudi z nerednostjo, t. j. z nezmernim in nenavnim življenjem, sè vsakeršnimi strastmi, zdravje slabe, življenje kratijo, je znano. Moški posli, ki imajo legotno službo in časa na ostajanje, se vdajajo pijanstvu, ter se večkrat ne dajo poboljšati, in tako si življenja skrajšajo za 10, 20, 30 let.

3. Imenitni in obče cenjeni kardinalj in nadškof Solis v Seviji je bil tako srečen, da je včakal zdravo in veselo starost, 110 let. Ko ga prašajo, kako je delal, da je doživel toliko let, odgovori: „V mladosti sem živel kaker v starosti; zato sem v starosti mlad. Živel sem trezno in delayno. Hrana mi je bila pičila, toda zdrava. Pil sem malo. A da se človek postara, je treba tudi zdrave duše. Natanko sem se deržal nrvnega reda (kerščanskega življenja), kaker nam ga vera zapoveduje. Zato sem brez bolezni in skerbi prispel do starosti očakov.“ Častitljivi gospod je pač prav govoril. Nerednost in hude strasti pomečejo veliko ljudi v prezgodnji grob.

24. Nekaj namigljajev.

Ako se hočeš zdravega ohraniti, pazi na te le tačke:

1. H r a n a a l i ž i v e ž. „Kedor delaš, tudi jej“. Za tega voljo imajo gospodarji skerbeti, da imajo posli dosti hrane in pa zdrave. Pomisliti je tudi, da mladi in delavni posli več živeža potrebujejo od stariših in sedečih. Vselej mi je žal, če se se pičlo meri živež poslom, ki pošteno delajo. Vender ne bodi nigdar nenasitljiv, vživaj po potrebi. Ne tlači v sé, to ni zdravo; prenehaj, preden si popolnoma sit. Zmirom popolnoma sit biti je nevarno; iz

doveršene sitosti se cimijo bolezni, merzlice, vodenice, itd. Malo postradati, to je zdravju koristno.

Moškim poslom opomnim, da opojne pijače človeku niso potrebne. Če nečeš, da ti škodijo, uživaj jih le izjemoma in pičlo. Ne vadi se jih, da iz tega ne zraste potreba. Vsaka nezmernost ali prevelika navada na pijačo, zlasti na žganje, se maščuje nad zdravjem prej ali slej.

2. O b l e k a. Kaker veš, je obleka za to, da pokriva telo, da ga greje, da ga varuje škodljivih vplivov. Treba je torej primerne obleke, zlasti za zimo. Posli morajo pogostoma cel dan prebiti v nezakurjenem prostoru, v vlažnih kuhinjah, itd. Tu je treba varstva. Zakaj je po zimi in spomladi toliko protinastih poslov po bolnišnicah? Ker se niso dovolj toplo oblačili. Velika je neumnost, seveda, če se posli zavoljo šege lahko oblačijo, in si tako naklanjajo premraženja, merzlice, vročnice, sploh škodo na zdravju za žive dni. Izpričano je, da največ boleznih nastane iz prehlajenja. Zato se je najbolj bati in ogibati m o k r e obleke. Posli so v tem oziru silno neprevidni. Terdo delo stori, da so od potú premočeni; neobhodno je potreba, da obleko premene. Mokro obleko na sebi obdržati, na hladnem biti ali celo na prepihu, je vselej škodljivo, prav zelo nevarno. Dobro bi bilo, ke bi gospodarji mlade posle v tej zadevi podučevali.

3. S t a n o v a n j e. Prebivališče poslom more biti majhino, nizko, ozko, a biti mora s u h o. Prevažen je kraj, kjer stoji postelja. Vlažnega ležišča z gnjilimi, terhljenimi, gobavimi stenami tudi najčverstejšje zdravje ne prenaša. Poznal sem posle, ki so zavoljo takih ležišč oslepeli, dobili dosmertno kostnico („terganje“) ohromeli, oglušili, itd. Vlažno spališče je zaloga vseh bolezni. Če je spavnica pod streho, morajo biti streha, stene, okna terdna, da ne puščajo mokrote ali prepaha skozi. Znan mi je posel, ki je spal na takem prepihu, dobil očesno bolezen, in je vsled nesrečnega zdravljenja oslepel. Gospodarji imajo v tej zadevi veliko odgovornost, zlasti ker nevedni neizkušeni otroci bolezen še le izpoznajo, ko je prepozno. Nezdrava prebivališča bi se morala deržavno prepovedati.

4. D e l o. Primerno napenjanje in nateganje človeških moči je dobro in zdravo; toda preteganje in prevzdiganje je škodljivo, po okoličnostih nevarno, more biti tudi vzrok boleznim. V

tem oziru moraš poznati trdnost svojih moči, in potem presoditi, v kako službo bi imel stopiti.

5. Delati pozno v noč je na vsaki način škodljivo, ter ni izderžati. Poprek je potrebno sedem ur spanja, posebno mladini, in tem, ki terdo delajo. Znana mi je bila pridna deklica, ki je ponoči vstajala, da je stregla bolnemu gospodu. Hitro se je izrabila, nakopala si protin, in zgodaj šla pod zemljo.

25. Bodi varčen.

1. Sveto pismo pravi prav lepo :

„Stej in tehtaj, kar izdaješ“, in s tem priporoča varčnost. Pripominja tudi, da bi vtegnili priti dnevi skerbi in vboštva, in takrat bi bilo dobro, ke bi imel kaj prihranjenega v roke vzeti. Tako je pisal modri mož že pred veliko tisoč leti v bukvah Sirahovih. Zveličar sam je enkrat pokazal, da je treba varčevati. Nasitivši množice ljudstva, je rekel kose pobrati. Čut varčnosti je Bog človeku vložil v serce. Ne vidimo in ne slišimo radi, če kedo po nepotrebem izdaja, izmetava, izsipa. Tudi pravimo: „treba mu bo še, pa ne bo imel“. Zapravljiv človek je vsikdar oduren, ter gubi spoštovanje pri ljudeh. Če potlej oboža, spominjajo ga dobrih dni. Bog sam je gospodarski in varčen. V njegovem velikem gospodarstvu se ničesar ne zgubi; vse se vpotrebi za stanovitne namene.

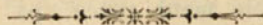
2. Kaj misliš, da je varčnost? Varčevati je pametno deljenje in dajanje, previdno spravlanje, kar je odveč, za čas potrebe. Varčevati more bogati in vbožni. Če vbogi tako deli, da ima za denes in za jutri, če se bogati ogiba nepotrebni izdavek, da more več za siromake storiti, varčujeta oba, in njihuna varčnost je Bogu prijetna.

3. Prašaj, kako je z varčnostjo pri poslih. Odgovor ni dovoljen. Poprej so imeli menj plače, pa so več imeli, ker so bolj varčevali. Zdaj jim ni zadosti velika plača. Veliko poslov si je poprej vender kaj prihranilo. Keder so oboleli, postarali se, stopili v nov stan, so imeli koliker toliko prihranila. In dandanašnji? Za denar so zmirom v zadregi, plačo naprej jemljo, na posodo prosijo. Kedo misli na prihranilo? — Tu nahajamo slabo stran pri poslih. Svet je lahkomišljeniši, in ta lahkomišljenost se je polastila tudi poslov. Največ plače se oberne za obleko. To vi, posli, prav dobro veste, ni mi treba na

dolgo razkladati. Ako hodite še po kavarnah, zabavah, plesiščih, glediščih, gostiščih, kako morete izhajati s plačo? kako morete dejati kaj na stran? — Skoraj je že šega, da prav nič nima oseba, ki se ženi ali moži. Obleka ali capétine, ki jih ima na sebi, gredoča k poroki v cerkev, to je vse njeno premoženje. Keder jo odloži, na, imaš golo siromaštvo. Lahkomišljenost je pri dekletih in mladeničih enako velika; le da imajo mladeniči več potreb: bolj neumni in zapravljivi so v obleki, hodijo po veselicah . . . razun tega pa tudi radi pijo. Glede varčnosti ti to le predlagam:

Premisli dobro izdavke in prejemke. Prevdari česer potrebuješ. np. obleke . . . Kar si kupiš, tisto naj bo dobro in terpežno. Če tudi nekaj več plačaš, na dobičku si vender. — Na obleko pazi; kedor ne gleda, da bi bil snažen in čeden, veliko pomaže in poterga. Ogibaj se vseh nepotrebnih izdavkov; ne bodi kaker otrok, ki hoče vse imeti, kar vidi. Ne zahajaj na veselice. Ne jemlji plače naprej. Ne posojuj! Velikrat se zgodi, da posojeno le s težavo dobiš, in celo brez hvaležnosti. Prihranila nosi v hranilnice; te so še najbolj varne.

5. To pač veš, da je varčnost popolnoma različna od skoposti. Skopost (lakomnost) je ostudna pregreha, ki pokvari vsega človeka. Skopuh ali skopulja grabi in spravlja na kupe, le zato, da ima, da je njegovo. V tem se mu izgubi ljubezen do Boga in do bližnjega; in skopuhi so tudi nepošteni, tatinski. — Poznal sem posla, ki je služil pri bogatem gospodu. Zdaj si je prilastil to, zdaj ono, da le gospod ničesar ni opazil. Keder mu je vest kaj očitala, si je mislil: „e, gospod je bogat, kaj se mu pozna, a jaz natanko opravljam svojo službo“. V neketerih letih si je „pridobil“ precej veliko. Nato se oženi. Žena je bila zapravljivka in pijanka. On od žalosti vmerje, premoženje pa se je razkadilo na vse vetrove.

Nova določila v zadevah tretjega reda.

I. Glede odpustkov in papeževega blagoslova.

1. Za nekatere godove naših redovnih svetnikov so podelili razni papeži popolnoma odpustek, ki ga more dobiti vsaki verni katoliški kristijan, ako prejme svete zakramente in v ta namen v kateri redovni frančiškanski, kapucinski, minoritski, klariški

ali samostanskega tretjega reda cerkvi navadno molitev za odpustke opravi. Po preosnovi sv. očeta Leona XIII. niso do zdaj tretjeredniki nobene prednosti imeli pred drugimi vernimi glede zadobljenja teh odpustkov. Zadnji dan mesca prosinca letošnjega leta pa so dovolili sveti oče za nje posebno polajšanje. Tretjeredniki morejo po tistih krajih, kjer ni obene omenjenih redovnih cerkev, vse tiste odpustke, kaker tudi posebe tretjemu redu podeljene, zadobiti v svojih domačih župnih ali farnih cerkvah. Dotični godovi so bili v prejšnjih letnikih „Cvetja“ večkrat naštet, letos so omenjeni v zapisniku svetnikov. (Mesca kimavca ali septembra so n. pr. ti: 4. sv. Roze Viterbske, 17. ran sv. Franciška, 24. sv. Pacifika.)

2. Tretjeredniki dobe po določbi Leona XIII. dvakrat na leto papežev blagoslov. Ta blagoslov pa se more podeliti le zbrani skupščini v cerkvi s pred altarja. Ali mnogi tretjeredniki so v takih krajih, kjer ni skupščine in ne morejo vsaj ne brez velike težave priti tje, kjer bi mogli ta blagoslov dobiti. Taki morejo dvakrat na leto prositi svojega spovednika za dve odvezi ali blagoslova s popolnoma odpustkom namestu papeževga blagoslova. Tudi to so dovolili sveti oče omenjeni dan 31. prosinca 1893.

II. O prestopu iz ene skupščine v drugo.

Dvojilo se je, ali sme tretjerednik prestopiti od tiste skupščine, kjer se je vpisal, h kateri drugi. Skupščina za odpustke je dne 31. januarja 1893 odgovorila, da se sme to zgoditi, ali iz pametnih vzrokov. N. pr. ako se kedo za stanovitno preseli iz enega kraja, kjer obstoji skupščina tretjega reda v drugi kraj, kjer imajo tudi tako samostojno skupščino, sme prositi, da ga izbrišejo v eni in ga zapišejo v drugo. Kaj takega pa se ne bi moglo svetovati tistim, ki jih okoličnosti silijo morebiti večkrat kraje menjati.

Ni pa dovoljeno prestopati n. pr. iz tretjega reda sv. Dominika v tretji red svetega Franciška in narobe. (Acta Ord. Min. Fasc. IV. 1893).

P. — n — n.

Zahvala za vslišano molitev.

Iz Celja 24. julija 1893.

Brez službe in ob jednom hudo in nevarno bolan sem iskal pomoči pri Mariji, Materi milosti, sv. Jožefu, sv. Frančišku in sv. Antonu Padovanskem z obljubo, da objavim, če me vslišijo, zahvalo v Cvetji. Ker sem bil v obeh zadevah uslišan, z veseljem spolnujem storjeno obljubo v čast in zahvalo imenovanim priprošnjikom. J. L.

Iz Cirkniške fare: 24. julija 1893.

Večkrat že sem iskala v britkosti pomoči in tolažbe pri vsmiljeni Materi Božji, in sv. Jožefu, in moje zaupanje ni bilo brez vspeha. Posebno sem pa skusila njihuno mogočno pomoč, v hudi bolezni, za kar se ljubi Materi Božji, in njenemu prečistemu ženinu sv. Jožefu, po obljubi očitno tukaj zahvaljujem.

Marija Svigelj.

M. K. tudi iz Cirkniške fare se zahvaljuje za večkratno pomoč v bolezni, in v družih britkosti, po vsmiljenji Najsvetejšega Serca Jezusovega, in na priprošnjo Marije prečiste device, sv. Jožefa, in sv. Antona Pad. In ko tukaj s tem izpolnjuje svojo obljubo, priporoča sebe in vse svoje v bratovsko molitev.

Naj bode toraj na vse veke slavljeno, moljeno in ljubljeno presv. Serce Jezusovo. Čast in hvala naj se daje Mariji prečisti devici, sv. Jožefa in sv. Antonu!!

Iz D. na Štajerskem 1. vel. serp. 1893.

Naznanjava ter večno hvalo izrekava presveti družini, sv. Antonu in sv. Frančišku za večkratno vslišanje, še posebno pa za srečen vspeh pri novem vodnjaku. J. in A. Š.

Gospa M. P. iz Gorice izreka svojo zahvalo sv. Antonu Padovanskemu za milost prejeto po njegovi priprošnji.

Priporočilo v molitev.

V pobožno molitev se priporoča rajna tretjerednica skupščine tersaške: Antonija (Elizabeta) Miculinić.

Tretjerednica T. L. iz Ljutomera priporoča sebe, svojega moža in otroka zavoljo dušnih in telesnih potreb prečisti Devici Mariji, sv. Jožefu in sv. Frančišku Serafinskemu.

J. in A. Š. se priporočata v molitev za srečen porod.

Neka naročnica v imenu neke druge osebe za edinost in ljubezen mej bratom in očetom.

